

- формування компетентнісно-світоглядних професійних якостей майбутніх вчителів фізики (астрономії) та трудового навчання,
- мультимедійні засоби та інтерактивні технології управління навчанням студентів (учнів): фізика, технології, астрономія,
- Лісабонська стратегія європейської інтеграції в галузі освіти як визначальний чинник інновацій у підготовці фахівця.

О.В.Кеба, І.М.Конет, Л.А.Онуфрієва

Звітна наукова конференція викладачів, докторантів університету за підсумками НДР у 2010–2011 навчальному році

Відповідно до програми 16–17 березня 2011 року проведено звітну наукову конференцію викладачів, докторантів і аспірантів за підсумками НДР у 2010–2011 навчальному році. 16 березня конференція відбувалася в режимі секційних засідань у навчальних корпусах факультетів університету. Працювали 15 секцій: історії, української філології та журналістики, українського мовознавства, педагогіки, мовознавства, літературознавства, фізико-математичних наук, психології, корекційної та соціальної педагогіки і психології, економічних дисциплін, природничих наук, теорії і практики дошкільної та початкової освіти, теорії мовознавства і методики його викладання в початковій школі, мистецьких дисциплін, фізичної культури. 17 березня проведено пленарні засідання, на яких підведено підсумки роботи секцій і підсекцій та намічено перспективні плани НДР у 2010–2011 навчальному році.

Секція “Історії”

16 березня на історичному факультеті працювали такі підсекції: “Давньої і середньовічної історії України”, “Нової історії України”, “Новітньої історії України”, “Регіональної історії”, “Історіографії та джерелознавства”, “Всесвітньої історії та методики викладання історичних дисциплін у ВНЗ”, “Філософських дисциплін”, “Політології та соціології”.

Під час роботи підсекції “Давньої і середньовічної історії України” заслухано доповіді А.Ф.Гуцала, В.І.Гуцала, В.І.Якубовського, О.Л.Баженова, С.О.Семенчука. Особливий інтерес викликали виступи В.І.Якубовського, О.Л.Баженова.

Надзвичайно плідно працювали підсекції “Нової історії України” і “Історіографії та джерелознавства”.

Під час роботи підсекції “Нової історії України” (керівник А.Г.Філінюк, секретар С.А.Сидорук) було заслухано 12 виступів науково-педагогічних працівників, аспірантів і здобувачів. Доповідачам було поставлено багато цікавих запитань, а в обговоренні взяли участь усі учасники засідання.

З метою покращення роботи наступних конференцій було висловлено такі пропозиції:

- професори В.С.Степанков та А.Г.Філінюк запропонували надалі проводити засідання секцій і підсекцій конференції не після навчальних занять, а хоча б після 1-ї пари, що сприяло би створенню сприятливих умов для виступів усіх заявлених у програмі учасників і належному обговоренню їх доповідей;

- необхідно залучати до роботи підсекцій магістрантів, членів студентських наукових гуртків і проблемних груп.

На засіданні підсекції “Історіографії та джерелознавства” (керівник Л.В.Баженов, секретар В.В.Верстюк) було заслухано 19 виступів науково-педагогічних працівників, аспірантів і здобувачів.

Учасники засідання ухвалили такі пропозиції:

- зобов’язати доповідачів активніше брати участь у роботі підсекцій;
- викладачам вчасно подавати матеріали до збірника.

Активно проходила робота також в інших підсекціях. Загалом, переважна більшість викладачів, докторантів та аспірантів, які подали свої теми для участі в конференції, виступили з відповідними доповідями, відбулися обговорення цих доповідей та наукова дискусія.

За результатами роботи конференції на історичному факультеті було ухвалено наступні пропозиції:

1. Визначити спеціальні дні науки та організовувати роботу секцій так, щоб на засіданнях були присутні також магістранти і студенти старших курсів.

2. Для більш ефективної роботи підсекцій рекомендувати кількість виступаючих не більше 10 осіб.

3. За умови вчасного подання матеріалів видавати збірник статей до кінця поточного навчального року.

Секція “Української філології та журналістики”

Секцією “Української філології та журналістики” керували М.Г.Кудрявцев, доктор філологічних наук, професор (завідувач кафедри історії української літератури та компаративістики), М.С.Васьків, доктор філологічних наук, професор (завідувач кафедри журналістики), Ю.О.Маркітантов, кандидат філологічних наук, доцент (декан факультету української філології та журналістики), Т.Й.Франчук, кандидат педагогічних наук, доцент (завідувач кафедри педагогіки) – відповідно до наукового спрямування і профільності наукових досліджень керівників.

Секцію “Української філології та журналістики” було поділено на підсекції “Давньої та нової української літератури, фольклору і народознавства” (керівник – Н.О.Лаврусевич, кандидат педагогічних наук, доцент), “Новітньої української літератури” (керівник – М.С.Васьків, доктор філологічних наук, професор), “Теорії літератури та компаративістики” (керівник – М.Г.Кудрявцев, доктор філологічних наук, професор), “Журналістики” (керівник – Є.І.Сохацька, кандидат філологічних наук, професор), “Історії української мови та діалектології” (керівники – Л.М.Марчук, доктор філологічних наук, професор та Б.О.Коваленко, кандидат філологічних наук, доцент, докторант), “Лексики, фразеології та методики мови” (керівник – А.С.Попович, кандидат філологічних наук, доцент), “Лінгвостилістики” (керівник – Л.М.Марчук, доктор філологічних наук, професор), “Граматики” (керівник – Я.М.Чопик, кандидат філологічних наук, доцент).

На факультеті української філології та журналістики працювали три секції та дев’ять підсекцій. Таке розмежування наукових інтересів дало можливість науковцям глибше проникнути в сутність проблеми, що вивчається та розширити коло своїх наукових поглядів.

У роботі підсекцій було задіяно 69 осіб, 22 із яких є офіційними аспірантами кафедр історії української літератури та компаративістики, журналістики, педагогіки та української мови й один – аспірантом кафедри мови та стилістики ЗМІ Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Це свідчить про високий рівень наукової роботи кандидатів, докторів наук та аспірантів і докторантів.

Загалом, конференція пройшла успішно, і жодних зауважень з боку керівників секцій щодо організації її роботи на факультеті української філології та журналістики не було. Щоправда, окремі підсекції довелося об’єднати через відсутність керівників та окремих аспірантів. Так, наприклад, було об’єднано підсекції “Давньої та нової української літератури,

фольклору та народознавства” і “Новітньої української літератури” через перебування керівника першої підсекції Н.О.Лаврусевич на стажуванні та відсутність двох осіб цієї ж секції через хворобу. До роботи цих же підсекцій довелось долучити і підсекцію журналістики, оскільки її керівник Є.І.Сохацька перебувала у відрядженні, а сама підсекція була представлена лише чотирма особами.

За підсумками роботи наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів за підсумками НДР у 2010 році було винесено на обговорення і підтримано такі пропозиції щодо організації роботи конференції:

1. Покласти відповідальність за забезпечення участі у роботі конференції аспірантів і докторантів на керівників кандидатських та докторських дисертацій.

2. Завідувачам кафедр заздалегідь повідомляти заступника декана з наукової роботи та інформатизації навчального процесу про можливість відсутності штатних працівників кафедр через проходження стажування чи відрядження з метою забезпечення якісної роботи підсекцій.

Секції “Літературознавства” та “Мовознавства”

Наукова конференція підвела підсумки НДР викладачів, докторантів та аспірантів факультету іноземної філології у 2010 р. і засвідчила зростання якісного показника цієї роботи. Учасники працювали в двох секціях (“Літературознавства” та “Мовознавства”) та 10 підсекціях. Основні напрямки досліджень визначалися як проблематикою колективних тем, які розробляються на кафедрах факультету, так і проблемами індивідуальних наукових розвідок. У роботі підсекцій використовувалися різні форми роботи, що сприяло виникненню дискусій та ґрунтовному обговоренню проблем.

Робота в секції “Літературознавства” проходила в двох підсекціях (“Російської літератури та теорії літератури” і “Зарубіжної літератури та порівняльного літературознавства”). Із заявлених у програмі 29 учасників з доповідями у підсекціях виступили 16, з них 6 аспірантів. Показово те, що з доповідями на конференції виступили аспіранти 1-го року навчання. Тематика доповідей засвідчує розмаїття наукових інтересів учасників конференції. У центрі уваги опинилися проблеми структури літературного твору та художнього образу, проблема жанрів та їх модифікацій, засоби художньої виразності, специфіка компаративного аналізу. Значна кількість доповідей була присвячена дослідженню поетики творчості окремих письменників. Жваву дискусію й інтерес викликали доповіді, присвячені проблемам викладання російської та зарубіжної літератури у вищій школі.

Приємно вражає зростання наукового рівня досліджень аспірантів, молодих викладачів.

Робота в секції “Мовознавства” проходила у 8 підсекціях (“Слов’янського мовознавства”, “Методичних аспектів фахової підготовки сучасного вчителя”, “Актуальних проблем дискурсивного аналізу”, “Когнітивно-прагматичних особливостей мовних одиниць”, “Мовних явищ в аспекті інтерпретації та перекладу”, “Актуальних проблем лінгвістики та навчання іноземних мов”, “Теорії та методики викладання іноземних мов”, “Міжкультурних та соціолінгвістичних факторів у навчанні німецької мови”). Із заявлених у програмі 70 учасників з доповідями у підсекціях виступили 63. Доповіді викладачів та аспірантів відзначалися новизною, актуальністю і засвідчили як широту інтересів науковців, так і їх високий фаховий рівень. Основна увага зосереджена на подальшій розробці актуальних мовознавчих проблем, серед яких: основні тенденції розвитку сучасних мов, мовні явища в аспекті інтерпретації, теорія і методика викладання іноземних мов. Доповіді учасників були присвячені різним аспектам мови та мовлення: лінгвокультурологічному, комунікативному та когнітивному.

В підсекції “Міжкультурних та соціолінгвістичних факторів у навчанні німецької мови” було розглянуто широкий спектр проблем: Дидактичні проблеми навчання німецької мови аналізувалися у доповідях викладачів і аспірантів кафедри – Г.Г.Братиці, Т.В.Боднарчук, Т.В.Зданюк, О.С.Шмирко, Ю.А.Крецької, Т.В.Калинюк, різноманітні лінгвістичні аспекти – у виступах Л.О.Іванової, В.Ф.Казимір, Л.Б.Іото, Ж.Г.Гуменюк, Т.В.Сторчової, М.І.Микуляк, І.М.Яремчук, Н.М.Стрельчук, А.М.Гуски; проблемам літературознавчого характеру були присвячені дослідження Г.В.Фоміної, О.О.Добринчук, В.Г.Притуляка, Т.А.Гавловської. Серед аспірантів кращими відзначено виступи Т.В.Калинюк, Т.В.Сторчової, О.О.Добринчук.

В підсекції “Когнітивно-прагматичних особливостей мовних одиниць” з доповідями виступили 11 викладачів. Найбільш об’ємними та досліджуваними виявилися розвідки А.П.Ситника та Т.Л.Гурман.

Із заявлених у програмі 10 доповідей на засіданні підсекції “Актуальних проблем дискурсивного аналізу” було заслухано 8. У доповідях було відображено наукові інтереси учасників підсекції: характеристики мовленнєвого спілкування у стандартних/нестандартних комунікативних ситуаціях з урахуванням соціальних, культурних, когнітивних, психологічних та ін. чинників. Ефективними та послідовними виявилися наукові виступи з художнього дискурсу (А.А.Марчишина, А.О.Хоптяр, О.В.Лівіцька, І.А.Свідер, О.М.Марчук, Н.І.Фрасинюк).

В підсекції “Методичних аспектів фахової підготовки сучасного вчителя” з доповідями виступили 6 викладачів. Кращими доповідачами визнано О.В.Яковлєву та Н.Г.Коваль.

Викладачі кафедри іноземних мов працювали у трьох підсекціях: “Мовних явищ в аспекті інтерпретації та перекладу”, “Актуальних проблем лінгвістики та навчання іноземних мов”, “Теорії та методики викладання іноземних мов”. У роботі підсекцій взяли участь і виступили з доповідями 20 викладачів та аспірантів кафедри. Учасники конференції представили доповіді з актуальних проблем філологічної та педагогічної наук. Виступи викликали жвавий інтерес і спонукали до цікавої й плідної дискусії. Учасники продемонстрували розмаїття тем і підходів. Кращі доповіді були представлені кандидатом педагогічних наук А.О.Трофименко, викладачами А.О.Крук, О. В.Моштак.

Активне обговорення викликали доповіді учасників підсекції “Слов’янського мовознавства”, присвячені проблемам розвитку російської мови.

Всі представлені доповіді були цікавими, змістовними, аргументованими.

Важливим результатом роботи конференції було прийняття практичних висновків та рекомендацій, у яких відображено позицію учасників. Звітна конференція показала, що викладачі факультету іноземної філології ведуть плідну науково-дослідну роботу, розробляють актуальні проблеми, що мають вагоме теоретичне та практичне значення. Результати їх досліджень відображено у фахових наукових збірниках та у збірниках наукових праць університету.

Водночас конференція засвідчила певні недоліки в її організації та проведенні. Перш за все це стосується терміну проведення конференції, публікації її матеріалів. Обговорення результатів конференції на пленарному засіданні дає підстави для визначення наступних пропозицій щодо організації та проведення звітної конференції за підсумками НДР викладачів, докторантів та аспірантів у 2010 р. та поліпшення НДР:

1) проводити конференцію в спеціально визначений для цього день (наприклад, День науки);

2) урізноманітнити форми проведення звітних конференцій;

3) ширше використовувати мультимедійні засоби;

4) запрошувати на конференцію вчителів та викладачів навчальних закладів різних типів з метою обміну досвідом викладання предметів;

5) для ефективного проведення конференції здійснювати друк матеріалів до початку конференції;

6) вивчати і впроваджувати досвід організації та проведення Інтернет-

конференцій;

7) аспірантам другого та третього років навчання активізувати роботу над темами дисертаційних досліджень;

8) молодим викладачам більш чітко окреслити рамки проблематики наукових досліджень та дотримуватися їх;

9) у доповідях більше звертати увагу на прикладний характер дослідження та його практичне застосування.

Секція “Фізико-математичних наук”

Секція фізико-математичних наук працювала у складі 7 підсекцій: алгебри та математичного аналізу; диференціальних рівнянь, різницевих та інтегральних рівнянь; методики викладання математики; фізики; методики навчання фізики та трудового навчання; формування фізико-технологічних компетентностей у процесі професійного навчання студентів; інформатики.

Підсекція “Методики викладання фізики та трудового навчання” (керівник: А.М.Кух, кандидат педагогічних наук, доцент; секретар: О.М.Павлюк) працювала у складі 11 осіб, було виголошено 8 доповідей.

Робота секції проходила відповідно до програми. Було залучено практично всіх доповідачів із вказаної тематики. Їх автори – переважно викладачі кафедри методики викладання фізики та дисциплін технологічної освітньої галузі (А.М.Кух, О.М.Ніколаєв, О.М.Семерня, Т.П.Поведа, Є.М.Дінділевич, М.О.Роздобудько, О.М.Павлюк, М.О.Мястковська).

В обговоренні доповідей взяли активну участь усі члени підсекції. Розпочав роботу підсекції кандидат педагогічних наук, доцент А.М.Кух з темою “Засоби формування професійно-методичної компетенції майбутнього учителя фізики”. Завершила роботу підсекції С.В.Дембіцька. Найбільшу увагу привернула доповідь кандидата педагогічних наук, доцента О.М.Семерні “Методичні особливості формування професійних компетенцій майбутнього вчителя фізики у вищих навчальних закладах”. Цікавими були доповіді асистента кафедри Є.М.Дінділевича та докторанта О.М.Ніколаєва.

Підсекція “Формування фізико-технологічних компетентностей у процесі професійного навчання студентів” (керівник: О.П.Панчук, кандидат педагогічних наук, старший викладач) працювала у складі 11 осіб, було виголошено 7 доповідей.

Тематика доповідей стосувалась таких напрямків: формування експериментальної компетентності учнів старшої школи (В.В.Мендерецький, доктор педагогічних наук, професор), зв’язок трудового навчання з ос-

новами наук як важливий принцип політехнічної освіти (О.П.Панчук, кандидат педагогічних наук, старший викладач). Кращими визнано доповіді: “Розвиток пізнавального інтересу учнів у процесі розв’язування фізичних задач в основній школі” (В.С.Шуліка, аспірант кафедри), “Формування предметної компетентності у процесі складання та розв’язування фізичних задач студентами вищих навчальних закладів” (С.А.Муравський, аспірант), “Сучасні проблеми навчального фізичного експерименту” (С.О.Дмитрук, асистент кафедри МВФ і ДТОГ).

На підсекції “Диференціальних рівнянь, різницевих та інтегральних рівнянь” (керівник: Ю.В.Теплінський, доктор фізико-математичних наук, професор, секретар: В.А.Недокіс, кандидат фізико-математичних наук, старший викладач) було заслухано три доповіді із вказаної тематики. Робота підсекції проходила відповідно до програми. Їх автори – переважно викладачі кафедри диференціальних рівнянь та методики викладання математики (Ю.В.Теплінський, М.А.Михацький, В.А.Недокіс, С.О.Кріль). Доповіді та їх обговорення активно залучили всіх учасників підсекції. Пропонується для відзначення доповіді Ю.В.Теплінського “Деякі проблеми диференціально-різницевих рівнянь із нескінченною кількістю відхилень аргументу” та С.О.Кріля “Розв’язування задачі Лагранжа теорії керування проекційно-ітеративним методом”.

На підсекції “Методики викладання математики” (керівник: Л.О.Сморжевський, кандидат педагогічних наук, професор, секретар: Ю.Л.Сморжевський, кандидат педагогічних наук, старший викладач) було заслухано 4 доповіді. Доповіді присвячені проблемам методики використання наочності при вивченні многочленів у курсі алгебри 7 класу. Кращими визнано доповіді: кандидата педагогічних наук, старшого викладача кафедри диференціальних рівнянь та прикладної математики Ю.Л.Сморжевського “Про методику використання наочності при розв’язуванні задач на складання рівнянь і систем рівнянь у курсі алгебри 7 класу” та кандидата фізико-математичних наук, доцента В.В.Мойка “Прямі в геометрії трикутника”.

Під час роботи підсекції “Фізики” (керівник: Ц.А.Криськов, кандидат фізико-математичних наук, доцент, секретар: А.О.Губанова, кандидат фізико-математичних наук, доцент) заслухано 6 доповідей. Після дискусії кращою визнано доповідь викладачів кафедри М.В.Беркешука та С.В.Оптасюка “Дослідження метричних параметрів квантових точок селеніду кадмію оптичним методом”.

Робота підсекції “Інформатики” (керівник: В.А.Федорчук, кандидат

технічних наук, доцент, докторант, секретар: Г.В.Кудрявцева, асистент) проходила відповідно до програми. Тематика доповідей стосувалася математичного моделювання, методів викладання інформатики у ВНЗ, використання інформаційних та мережових технологій. Було заслухано 17 доповідей із вказаної проблематики. Їх авторами є викладачі кафедри інформатики і методики викладання інформатики (І.І.Водяник, В.А.Федорчук, В.А.Іванюк, О.Б.Розумовська, О.А.Смалько, В.А.Власов, Г.В.Кудрявцева, А.Б.Андруховський, В.В.Понеділок, М.О.Мястковська та ін.). Доповіді та їх обговорення активно залучили всіх учасників підсекції. Найкращими визнано доповіді кандидата технічних наук, доцента, докторанта В.А.Федорчука “Просторово-оборотні комп’ютерні моделі розподілених динамічних ланок”, асистента кафедри інформатики М.О.Мястковської “Використання програмних засобів математичного моделювання в навчальному процесі”.

Підсекція “Алгебри та математичного аналізу” (керівник: Ю.В.Гнатюк, кандидат фізико-математичних наук, доцент, секретар: Н.М.Сорич, кандидат фізико-математичних наук, доцент) було представлена 11 доповідями, тематика яких стосувалася дослідження необхідних та достатніх умов екстремального елемента для задачі найкращого у розумінні опуклої функції рівномірного наближення неперервного компактно-значного відображення множиною неперервних однозначних відображень. Найкращою визнано доповідь кандидата фізико-математичних наук, доцента В.І.Годича “Інтегральне подання антилінійного самоспряженого оператора”.

До значимих можна віднести виступ кандидат фізико-математичних наук, доцента Ю.В.Гнатюка “Необхідні, достатні умови та критерії екстремального елемента для задачі найкращого у розумінні опуклої функції рівномірного наближення неперервного компактнозначного відображення множиною неперервних однозначних відображень” та кандидата фізико-математичних наук, викладача О.В.Зеленського “Властивості жорстких допустимих сагайдаків матриць показників”.

На конференції було заплановано заслухати 61 доповідь, а було заслухано загалом 56 доповідей, зміст яких оформлено у вигляді статей і подано до друку до університетського збірника.

Пропозиції:

1) Звернути увагу на організацію та умови проведення незалежного тестування з фізики, зокрема, на раціонально-логічне та почуттєво-ціннісне начало учня, а не тільки контролювання репродуктивної складової навчального процесу з фізики.

2) Покращити матеріально-технічну забезпеченість кафедри методики викладання фізики та ДТОГ з метою підвищення якості сприйняття методичного матеріалу виступів фахівців на конференціях та семінарах.

3) Якісне виконання наукових досліджень експериментального характеру вимагає значних затрат часу, тому варто хоча б частково враховувати цей час у ході планування навчального навантаження викладачів.

4) Колективно працювати над спорідненими проблемами.

5) Розробити систему преміювання кращих доповідей.

Секція “Психології”

Наукова конференція викладачів та магістрантів факультету психології проходила в 4 підсекціях, на яких було заслухано 47 доповідей. Так, у підсекції “Загальної та практичної психології” взяли участь 18 викладачів. Потрібно відзначити такі роботи:

1. Історія створення першої експериментальної психологічної лабораторії В.Вундтом (А.І.Шинкарьук, доктор психологічних наук, професор).

2. Проблеми діагностики депресії у дітей дошкільного віку (Н.І.Бігун, кандидат психологічних наук, доцент).

3. Чинники шкільної неуспішності молодших школярів (О.В.Гудима, кандидат психологічних наук, доцент).

4. Особливості психопрофілактики суїцидальності у середовищі студентської молоді (А.В.Олійник, кандидат психологічних наук, асистент).

5. Розуміння душі українського народу в історико-психологічних та літературних працях Й.Й.Ролле (О.А.Чеканська, асистент).

У підсекції “Психології освіти” виступили 13 викладачів. Цікавими та змістовними були такі роботи:

1. Значення соціальної взаємодії для розвитку психіки та особистості студента (Дуткевич Т.В., кандидат психологічних наук, професор).

2. Використання майстер-класу у підвищенні кваліфікації психологів (В.М.Федорчук, кандидат психологічних наук, доцент).

3. Становлення професійних цінностей майбутнього вчителя у процесі соціалізації (Н.П.Панчук, кандидат психологічних наук, доцент).

4. Формування громадянськості у педагогічних поглядах С.Ананьїна (І.О.Кучинська, кандидат педагогічних наук, доцент).

5. Інтерактивні якості особистості вчителя (В.А.Терещенко, кандидат психологічних наук, доцент).

У підсекції “Психології праці та управління закладами освіти” виступили 8 викладачів. Відзначалися актуальністю та змістовністю такі роботи:

1. Умови формування готовності до професійної діяльності на етапі професійного навчання (О.В.Савицька, кандидат психологічних наук, доцент).

2. Зміст та особливості креативного потенціалу особистості (В.М.Сич, кандидат психологічних наук, доцент).

3. Методи підвищення показників логічної класифікації у молодших школярів (С.В.Дорофей, кандидат психологічних наук, старший викладач).

4. Шляхи реалізації індивідуального підходу у навчанні в старшій школі (Л.П.Скорич, старший викладач).

У підсекції “Медико-біологічних дисциплін і клінічної психології” взяли участь 8 викладачів. Необхідно відзначити такі роботи:

1. Психологічні та медико-біологічні аспекти психічного здоров’я (А.В.Михальський, кандидат медичних наук, доцент).

2. Генетичні складові етіології раннього дитячого аутизму (Т.О.Богущка, кандидат біологічних наук, доцент).

3. Динаміка та порівняльний аналіз захворюваності студентів за 2008–2010 роки (В.Т.Грубляк, кандидат медичних наук, доцент В.В.Грубляк, кандидат медичних наук, старший викладач, І.І.Антонюк, головний лікар центру “Довголіття”).

4. Цілі і принципи шкільної психологічної освіти (С.О.Ренке, кандидат психологічних наук, асистент).

Потрібно зазначити, що робота секцій пройшла на належному науково-теоретичному рівні. Доповіді були змістовними та актуальними.

Секція “Корекційної та соціальної педагогіки і психології”

У ході роботи секції було заслухано наукові доповіді, що стосувалися проблем корекції, діагностики, соціального супроводу дітей з порушеннями психічного розвитку. Робота була організована у трьох підсекціях, за результатами роботи яких було визначено найкращі виступи.

У ході роботи підсекції логопедії та спеціальних методик було заслухано 10 доповідей:

1. Доцент Н.С.Гаврилова у виступі “Сучасний стан вивчення дислексій у дітей на Україні” висвітлили актуальні питання дослідження проблеми дислексії у дітей.

2. Асистент Ю.В.Галецька у виступі “Особливості викладання курсу “Соціально-побутове орієнтування” в допоміжній школі” розкрила особливості викладання курсу “Соціально-побутове орієнтування” у допоміжній школі, визначила форми та методи формування соціально-побутових

навичок у дітей з вадами психофізичного розвитку.

3. Доцент О.В.Гаврилов у виступі “До питання правового розумово відсталих учнів” відображені особливості правового виховання розумово відсталих школярів, дано характеристику дітей з легкою розумовою відсталістю.

4. Доцент В.Е.Левицький у виступі “До питання про формування комунікативних вмінь в учнів старших класів з порушеннями інтелекту” розглянув актуальні психолого-педагогічні проблеми формування комунікативних вмінь в учнів з порушеним інтелектом засобами використання лексичних, стилістичних, лексико-граматичних і граматико-стилістичних вправ.

5. Асистент О.В.Константинов у доповіді “Організація трудового виховання розумово відсталих дітей” розкрив системний підхід щодо організації трудового виховання розумово відсталих учнів в умовах спеціальної школи.

6. Старший викладач О.П.Мілевська у доповіді “Корекційні можливості образотворчої роботи з другокласниками із ЗНМ” висвітлила результати теоретико-практичного дослідження корекційних можливостей образотворчої діяльності з учнями 2-х класів із специфічною мовленнєвою патологією – загальним недорозвитком мовлення, які вказують на об’єктивні розвивальні фактори цієї діяльності щодо мовленнєвої стимуляції учнів, активізації у них словника спеціальних понять і термінів, розвитку оптико-просторових функцій та мілкої моторики.

7. Асистент О.І.Швець у доповіді “Використання нетрадиційних методів у роботі з дітьми з вадами психофізичного розвитку” розглянула питання можливості використання нетрадиційних методів у корекційній роботі з дітьми з психофізичними вадами в умовах навчально-реабілітаційного центру.

8. Асистент Сімко А.В. у доповіді “Розвиток психомоторних якостей дітей дошкільного віку з вадами інтелекту у повсякденній трудовій діяльності” розкрила теоретичне обґрунтування та значення психомоторних якостей (сила, спритність, витривалість) у дітей-олігофренів дошкільного віку та їх вплив на повсякденну трудову діяльність.

9. Асистент С.М.Гуменюк у доповіді “Особливості індивідуальної психологічної роботи з дітьми з порушеннями психофізичного розвитку в умовах реабілітаційного центру” висвітлила особливості індивідуальної роботи психолога з дітьми з ДЦП та комплексними вадами в умовах реабілітаційного центру.

10. Асистент О.Б.Белова у доповіді “Обґрунтування методик дослідження агресивності у дітей молодшого шкільного віку з ПМР” здійснила аналіз наукової літератури, який розкриває основні методики, що досліджують агресивну поведінку особистості. Діагностичні методики розподілені за віковою періодизацією, а також за усвідомленим та неусвідомленим рівнем агресії. Визначено, що більшість їх направлено на вивчення агресивного стану у підлітків, юнаків та дорослих ніж для дітей дошкільного та молодшого шкільного віку.

УХВАЛИЛИ: Найкращою доповіддю вважати виступ старшого викладача кафедри логопедії та спеціальних методик О.П.Мілевської на тему “Корекційні можливості образотворчої роботи з другокласниками із ЗНМ”

У ході роботи підсекції “Соціальної педагогіки і психології” було заслухано 14 доповідей.

ВИСТУПИЛИ:

Доцент Л.П.Мельник з доповіддю “Дитяча бездоглядність як соціально-педагогічна проблема”, яка висвітлює проблему дитячої бездоглядності як поширену в Україні внаслідок соціально-економічних, політичних конфліктів, духовної кризи українського суспільства. Дитяча бездоглядність набуває загрозливих масштабів і свідчить про неготовність та небажання суспільства включатися у процеси вирішення проблеми. Автор пропонує шляхи вирішення проблеми шляхом проведення превентивних заходів соціальними педагогами.

Доцент В.І.Співак у доповіді “Особливості навчання та виховання дезадаптованих школярів” в якій розкрив проблеми появи важковиховуваних дітей та розглянув особливості застосування методів психологічної діагностики таких дітей.

Доцент О.М.Опалюк у доповіді “Особливості соціально-педагогічної роботи з підлітками з девіантною поведінкою” розкрив питання визначення ролі інклюзивної освіти у соціалізації дітей з вадами психофізичного розвитку.

Доцент О.В.Коган у доповіді “Особливості соціально-педагогічної роботи з дітьми-сиротами” дала визначення і обґрунтувала поняття “діти-сироти” та розкрила особливості соціально-педагогічної роботи з такою категорією дітей.

Асистент Н.М.Дідик у доповіді “Педагогічні засоби розвитку професійно значущих характеристик особистісної зрілості майбутніх психологів” розкрила педагогічні засоби розвитку професійно-значущих характеристик особистісної зрілості майбутніх психологів.

Старший викладач Ю.В.Сербалюк у доповіді “Соціальна допомога населенню в Республіці Польща” висвітлив досвід, специфіку роботи соціального працівника в Республіці Польща. Він зазначив, що основним нормативним документом у Європі, що регулює правовідносини у сфері соціального захисту, є Європейська соціальна хартія, яка Україною підписана 7 травня 1996 р. і ратифікована 14 вересня 2006 р. Здійснюючи формування системи соціального захисту за європейськими стандартами в нашій країні, важливо буде вивчити досвід Республіки Польща, яка недавно розпочала реформування цієї сфери у зв’язку зі вступом до ЄС. Досвід налагодження соціального захисту у Республіці Польща заслуговує на увагу в плані заміни субсидій і пільг на адресовану грошову допомогу та широкого залучення до справи соціальної підтримки неурядових організацій.

Доцент О.М.Приданнікова у доповіді “Особливості організації самовиховання у допоміжній школі” розглянула основні проблеми організації самовиховання учнів допоміжних шкіл. Зазначила, що на заваді самовиховання розумово відсталих підлітків стоїть особистісна незрілість. Формування самосвідомості, вольової саморегуляції та привласнення мотивів соціальної поведінки сприятимуть самовихованню розумово відсталих підлітків.

Доцент М.П.Матвеева у доповіді “Корекція емоційної сфери дітей з психофізичними вадами” в ході якої висвітлила проблему особливостей емоційного розвитку дітей дошкільного віку залежно від соціально-психологічних умов виховання.

Асистент Ж.В.Мельник у доповіді “Формування самостійності у стосунках з дорослими у процесі становлення самосвідомості у дошкільників” розкрила осмислення процесу формування самостійності у стосунках з дорослими у процесі становлення самосвідомості у дошкільників, визначила сутність поняття самостійності як динамічної характеристики особистості.

Асистент Т.І.Сметанюк у доповіді “Кадрова робота в установах соціального спрямування” ознайомила з особливостями роботи волонтерів у процесі студентського самоврядування та кадровою роботою в установах соціального спрямування.

Асистент О.С.Смоліна у доповіді “Напрями формування комунікативних здібностей у дошкільників із порушеннями психофізичного розвитку” відмітила сучасні принципи та основні етапи комплексної й індивідуальної діагностики затримки психічного розвитку у дітей в умовах роботи психолого-медико-педагогічної консультації.

Асистент Н.С.Гевчук з доповіддю на тему “Досвід психологічної та соціально-педагогічної роботи з дітьми трудових мігрантів у місті Кам’янці-Подільському” зазначила, що розглядаючи проблему виховання дітей трудових мігрантів, не можна обійти одного важливого аспекту, саме виховання такої категорії дітей в умовах загальноосвітнього навчального закладу. В умовах вищої педагогічної школи оптимальним варіантом підготовки майбутнього соціального педагога до здійснення соціально-педагогічної діяльності з дітьми трудових мігрантів є введення до навчального курсу “Технології соціально-педагогічної діяльності” окремих тем щодо виховання дітей трудових мігрантів в умовах загальноосвітнього навчального закладу.

Н.С.Гевчук зазначила, що готується до друку навчально-методичний посібник “Організація виховної роботи з дітьми трудових мігрантів в умовах загальноосвітнього навчального закладу”, що дозволить сформуванню професійні умінь соціального педагога по роботі з дітьми трудових мігрантів.

Асистент Т.М.Харькова у доповіді “Основні шляхи вирішення конфліктних ситуацій у сім’ї”, де вказала причини виникнення та основні шляхи попередження сімейних конфліктів відповідно до соціально-психологічних закономірностей розвитку сім’ї.

Асистент О.В.Ковальчук з доповіддю “Сучасний стан та перспективи розвитку дистанційної форми навчання у вищій школі” наголосила, що дистанційне навчання – новий засіб реалізації процесу навчання, в основу якого покладено використання сучасних інформаційних та телекомунікаційних технологій, що дозволяють навчатись на відстані без безпосереднього, особистого контакту між викладачем і учнем.

УХВАЛИЛИ: Найкращою доповіддю вважати виступ асистента кафедри соціальної педагогіки і практичної психології Н.С.Гевчук на тему: “Досвід психологічної та соціально-педагогічної роботи з дітьми трудових мігрантів у місті Кам’янці-Подільському”.

У ході роботи підсекції “Дефектологія” було заслухано 12 доповідей.

ВИСТУПИЛИ: Доцент О.М.Вержиковська у доповіді “Особливості проведення діагностичної діяльності при підготовці розумово відсталих дітей до навчання у школі”, яка дослідила теоретичні аспекти проблеми проведення діагностичної діяльності при підготовці розумово відсталих дітей до навчання у школі, а саме розкрила сутність, структуру, зміст та етапи даної діяльності.

Професор С.П.Миронова у своїй доповіді “Організація трудового вихо-

вання та профорієнтаційної роботи у сучасній допоміжній школі” розкрила питання, які висвітлюють мету, завдання та особливості трудового виховання і профорієнтаційної роботи у допоміжній школі.

Доцент І.Л.Рудзевич у доповіді “Формування історичних понять на уроках історії в допоміжній школі” охопила такі аспекти: уявлення про історичний час і часові стосунки та умови їх корекції у розумово відсталих учнів; створення в учнів уявлень віддаленості, тривалості і синхронності історичних подій на уроках історії; основні дидактичні прийоми і засоби формування часових уявлень у розумово відсталих учнів на уроках історії.

Доцент В.А.Гурський у доповіді “Просвітницька діяльність та педагогічні погляди Е.Канта” розкрив культурно-просвітницьку діяльність Е.Канта, його погляди на виховні ідеали підростаючого покоління.

Старший викладач О.М.Бонецька виступила з питанням “Образно-переносні засоби вираження квантитативності” у якому детально проаналізувала контекстуальні вияви категорії квантитативності й показала можливості її реалізації та експресії в авторському художньому мовленні.

Асистент Л.А.Кирилюк у своїй доповіді “Характеристика становлення сенсорно-перцептивної сфери дітей дошкільного віку” охарактеризувала сенсорно-перцептивну сферу дошкільників з розумовою відсталістю, розкрити особливості сенсорного розвитку дошкільників.

Асистент Ю.Ю.Бугера доповіла з проблеми “Теоретичні аспекти проблеми оптимізації уваги молодших школярів з розумовою відсталістю у навчальному процесі”, у якій розглянула питання становлення та оптимізації процесу уваги у розумово відсталих молодших школярів під час навчальних занять.

Асистент Н.І.Коваль свій виступ присвятила висвітленню проблеми “Особливості співпраці батьків і допоміжної школи у формуванні громадянськості”. Доповідь була присвячена проблемі громадянського виховання старшокласників з вадами розумового розвитку, зокрема, показано роль та особливості співпраці батьків і допоміжної школи у формуванні громадянськості учнів старших класів допоміжної школи.

Асистент А.В.Козак виступила з доповіддю “Особливості морального виховання розумово відсталих дошкільників”, у якій характеризує особливості морального розвитку розумово відсталих дошкільників.

Асистент О.Л.Копилова під час виступу розкрила питання “Теоретичні основи емоційного сприймання навколишньої природи розумово відсталими дошкільниками”, звернувши увагу на проблеми емоційного сприймання навколишньої природи розумово відсталими дошкільниками у

процесі екологічного виховання.

Асистент Т.О.Докучина у своїй доповіді “Залежність успішності від мотивації навчання молодших школярів з розумовою відсталістю” розкрила теоретичний аналіз формування мотивації навчання для розвитку інтересу, позитивного ставлення та бажання досягати успіху в розумово відсталих учнів у навчально-виховній діяльності.

УХВАЛИЛИ:

Найкращою доповіддю вважати виступ аспірантки кафедри дефектології Т.О.Докучиної на тему “Залежність успішності від мотивації навчання молодших школярів з розумовою відсталістю”.

Секція “Економічних дисциплін”

Робота секції проходила під керівництвом кандидата економічних наук, доцента П.А.Стрельбіцького й охоплювала роботу трьох підсекцій: “Економічної теорії”, яку очолював кандидат економічних наук, професор Ю.С.Латер; “Економіки підприємства” очолив кандидат економічних наук, професор М.І.Каньоса; “Управління персоналом і економіки праці” – кандидат економічних наук, доцент П.А.Стрельбіцький.

У роботі підсекції “Економічної теорії” взяли участь 14 осіб, серед них професор, 5 доцентів, 3 старших викладачі і 5 асистентів. У доповідях розглянули актуальні проблеми політичної економії, макроекономіки, мікроекономіки та сучасних економічних теорій.

У виступі професора Ю.С.Латера акцент було зроблено на особливостях сучасної структури виробництва національної економіки.

Докторант І.В.Ящишина досліджує вплив людського капіталу на інноваційний розвиток економіки.

Доцент В.С.Поліщук продовжив дослідження в галузі макросередовища маркетингу.

Доцент Г.Г.Зелик акцентувала увагу на інверсійних процесах в економіці України.

Т.П.Драганова, кандидат економічних наук у доповіді “Методичні основи дослідження фінансового розвитку” розглянула теоретичні аспекти методики дослідження фінансового розвитку в Україні.

Доцент С.М.Сідлярчук ознайомила з результатами дослідження теорії економічного лібералізму та визначила її вплив на ринкові реформи в Україні.

Старший викладач О.М.Тітаренко свій виступ присвятила соціалізації економічного розвитку, а саме методичного аспекту.

Старший викладач О.П.Свідер продовжив дослідження у сфері інвестиційного маркетингу, а саме як інструмента підвищення ефективності використання і залучення іноземних інвестицій.

Н.І.Мозолук, старший викладач здійснила статистичний аналіз розвитку інноваційного комплексу України.

Основні аспекти трансформаційних відносин власності в перехідній економіці знайшли своє відображення у доповіді асистента кафедри І.В.Музичук

Асистент М.О.Гофман розкрила результати аналізу потенціалу попиту на молокопродукти в Хмельницькій області.

Асистент О.М.Чарановська темою свого дослідження обрала єдність соціальної держави, соціально відповідального бізнесу як основи соціально ринкового господарства.

Питання Європейської хартії місцевого самоврядування як чинника розвитку місцевих органів влади стосувався виступ асистента О.А.Стояновської.

Заслуговує на увагу спроба асистента Л.І.Шпак розглянути концептуальні підходи до визначення категорії “людський потенціал” у системі управління персоналом.

Серед кращих виступів підсекція відзначила доповіді І.В.Ящишиної, Т.П.Драганової, О.М.Чарановської.

У роботі підсекції “Економіки підприємства” із запланованих 11 взяли участь 13 осіб: доктор економічних наук, професор, 2 доценти, 3 старших викладачів, 4 асистенти, фахівець Центру регіональних досліджень, старший лаборант.

Розглядалися актуальні проблеми, які стосуються функціонування вищих навчальних закладів та підприємств.

З доповіддю “Оцінка сучасного стану демографічного потенціалу регіону” виступила доктор економічних наук, доцент С.Д.Лучик, у якій дала глибокий аналіз ситуації в Подільському регіоні. Продовжив тематику у своїй доповіді “Методи забезпечення державної регіональної політики” кандидат фізико-математичних наук, доцент В.С.Лучик. Також проблеми регіону, тільки вже з іншого боку, прозвучали у доповіді “Фактори і резерви підвищення якості праці на регіональному рівні”, яку зробила фахівець Центру регіональних досліджень Л.А.Яневич.

Досить цікавою була доповідь кандидата економічних наук, професора М.І.Каньоси на тему “Як вижити ВНЗ в умовах демографічної кризи”, у якій запропоновано конкретні пропозиції щодо виживання вищих навчаль-

них закладів в умовах цієї досить скрутної ситуації та запропоновано такі варіанти, за яких можна було б вийти з кризи з користю для закладу, покращивши якість кадрового професорсько-викладацького складу. Ця доповідь була доповнена співповіддю кандидата історичних наук, доцента А.М.Каньоси. Вони викликали жваве обговорення, яке іноді переходило у дискусію. Запропоновані доповіді продовжили цілу серію попередніх, спрямованих на вивчення конкурентності вишу та збереження його економічної безпеки.

Проблеми впливу на конкурентоспроможність підприємства як однієї із найважливіших на сучасному етапі зробив спробу розкрити у доповіді “Управління конкурентоспроможністю підприємства” старший викладач А.П.Бурковський, яка також є продовженням попередніх досліджень автора.

В руслі своїх дисертаційних досліджень зробили доповіді старший викладач О.С.Олійник “Вплив виробництва спирту на рівень надходження акцизного збору до державного бюджету”; старший викладач О.М.Рибчинський “Корпоративні підприємства в умовах фінансової нестабільності та забезпечення їх економічної безпеки”; асистенти кафедри Т.В.Вишня “Рационалізація структури і ролей менеджерів у сільськогосподарських формуваннях”; В.Ю.Лисак “Вітчизняний досвід щодо методики оцінки людського капіталу”; Л.М.Шевчук “Техніко-технологічне оновлення підприємств: необхідність та особливості його проведення”.

Зробили свої перші серйозні наукові спроби асистент кафедри С.В.Бочуля з доповіддю “Психологічне забезпечення навчального процесу у вищому навчальному закладі” та старший лаборант І.В.Гевелюк з доповіддю “Оптимізація формування структури капіталу та її вплив на вартість підприємства”.

У роботі підсекції “Управління персоналом і туризму” взяли участь 8 науково-педагогічних працівників (3 доценти, 2 старших викладачі, начальник відділу моніторингу якості підготовки фахівців, 2 асистенти).

Доцент П.А.Стрельбіцький запропонував доповідь на тему “Рівень зайнятості населення Хмельниччини в умовах ринкових трансформацій”, в якій проаналізував рівень зайнятості населення на регіональному ринку праці за умов ринкових трансформацій.

Доцентом І.А.Андрейцевою проведено дослідження теоретичних аспектів оподаткування доходів юридичних та фізичних осіб, а саме, величини доходу, що є основним показником рівня розвитку соціально-економічної системи України. Свої дослідження вона узагальнила в доповіді

“Теоретичні аспекти оподаткування доходів юридичних та фізичних осіб”.

Зацікавило присутніх питання територіальної організації зв’язку та його вплив на соціально-економічний розвиток регіонів України, висвітлене кандидатом географічних наук, старшим викладачем І.І.Ковтуник.

Доцент Н.Ю.Олійник у виступі “Дидактичні і методичні засади підручника шкільного курсу економіки” розкрила методику викладання економіки у школі з метою підвищення якості шкільної освіти.

Старший викладач Л.П.Дитко продовжила дослідження у сфері економіки праці, дослідивши економічну сутність інституту трудових доходів населення за допомогою інституціонально-категоріального аналізу.

Начальник відділу моніторингу якості підготовки фахівців Л.В.Горчак свій виступ присвятила нормативно-правовому регулюванню туристичної діяльності в Україні.

З доповіддю “Особливості моніторингу кредитних ризиків сільсько-господарських підприємств” виступила асистент Н.В.Кузовенкова, яка зробила спробу розкрити особливості моніторингу кредитного ринку в аграрному секторі економіки.

Асистент О.В.Рарок у доповіді “Проблеми та перспективи розвитку малого підприємництва” окреслив проблемні моменти розвитку малого підприємництва в Україні.

Серед кращих виступів підсекція відзначила доповіді І.А.Андрейцевої, Л.П.Дитко, Н.В.Кузовенкової.

Висловлено такі пропозиції:

- до проведення звітної наукової конференції варто залучати студентів старших курсів (як слухачів), чим зможемо долучати їх до розуміння і значення науково-дослідної роботи, інформувати про наукову роботу науково-педагогічного складу, який бере участь у їх навчанні;
- на такі й аналогічні конференції запрошувати викладачів інших навчальних та наукових закладів регіону;
- практикувати підготовку доповідей у співавторстві з студентами-відмінниками випускного курсу, чим зможемо краще й глибше долучати їх до наукової роботи.

Секція “Природничих наук”

Наукова конференція викладачів, докторантів та аспірантів за підсумками НДР у 2010 році на природничому факультеті відбувалася 16-17 березня 2011 року. Робота проводилась в одній секції Природничих наук, яка включала 3 підсекції – “Біології”, “Фізіології та валеології”, “Географії”,

картографії і екології”. Було виголошено 30 доповідей, що свідчить про чисельні дослідження у різних напрямках природничих наук.

Варто відмітити кращі доповіді, виголошені на конференції. Так, у підсекції “Біології” вразили своєю науковою змістовністю та актуальністю доповідь Л.Г.Любінської “Оцінка загроз біорізноманіття НПП “Подільські Товтри” і М.І.Козака “Флористична репрезентативність водойм Західного Поділля”.

Доповідь Любінської Людмили Григорівни викликала жваве обговорення, оскільки сьогодні біорізноманіття, зокрема фіторізноманіття перебуває під загрозою зменшення чисельності. Це відбувається навіть на території НПП “Подільські Товтри”, на якій, здавалося, повинен бути особливий підхід до охорони довкілля.

Козак Максим Іванович представив аналіз флористичного різноманіття природно-заповідних об’єктів Західного Поділля щодо виявлення регіонально рідкісних та червонокнижних видів флори водойм. Зазначив, що актуальними завданнями подальшого вивчення флори водойм регіону є з’ясування впливу антропогенних факторів. Отримані матеріали повинні бути покладені в основу опрацювання заходів її активної охорони та розробки менеджменту.

У підсекції “Фізіології та валеології” кращими доповідями визнано доповіді П.Д.Плахтія і А.М.Сьомка “Використання продуктів бджільництва у лікуванні хронічного абактеріального простатиту”, І.В.Сущевої “Оцінка діагностичних досліджень комплексу умов збереження здоров’я учнів” та О.І.Циганівської “Дослідження взаємозв’язку індивідуального розвитку студентів зі станом опорно-рухового апарату”.

Плахтій Петро Данилович у своїй доповіді навів позитивні результати лікування хронічного простатиту стандартними методами лікування в комбінації із використанням ректальних свічок з прополісом і спиртової витяжки з трутневого гомогенату. Доповідач звернув увагу на те, що варто продовжити більш глибоке вивчення зазначеного нетрадиційного методу лікування.

Сущева Ірина Володимирівна дала оцінку діагностичних досліджень комплексу умов збереження здоров’я учнів, а саме умови оздоровчого спрямування.

Циганівська Оксана Іванівна за результатами своїх досліджень зробила висновки, що переважна кількість студентів першого року навчання у закладі III–IV рівнів акредитації має дисгармонійний фізичний розвиток за рахунок подовження та збільшення маси кістяка. Причиною дисгар-

монійного розвитку є порушення співвідношення між показниками маси тіла і окружністю грудної клітки, що вказує на порушення формування скелету та відхилення у функціонуванні опорно-рухового апарату.

У підсекції “Географії та картографії і екології” кращими визнано доповіді В.М.Самара “Неотектонічні рухи Подільського плато”, В.З.Миська “Туристично-рекреаційна інфраструктура НПП “Подільські Товтри””. Так, Самар Володимир Миколайович здійснив аналіз формування рельєфу та гідромережі Подільської плити з метою реконструкції розвитку неотектонічних рухів досліджуваної території. Цього ж питання стосувалася доповідь Касіяника Ігора Петровича, виступ якого був настільки дискусійним, що учасники конференції зголосилися на більш детальному обговоренні цієї проблеми на науковому семінарі, який вирішили провести 24 березня цього року.

Загалом усі доповіді були цікавими, змістовними і викликали здорову наукову полеміку.

ПРОПОЗИЦІЇ

1. З метою активізації та популяризації наукової діяльності запрошувати на конференцію студентів, науковців з НПП “Подільські Товтри”.

2. Проводити систематично наукові семінари та круглі столи з актуальних питань регіональних проблем охорони природи, збереження біорізноманіття тощо.

Педагогічний факультет

Робота звітної конференції викладачів педагогічного факультету проходила у 3 секціях і 8 підсекціях.

Усього у роботі конференції взяли участь 86 викладачів і аспірантів.

Зокрема, у секції “Теорії і практики дошкільної та початкової освіти” – 29 осіб (підсекції “теорії та історії педагогіки” – 8, “методики дошкільної і початкової освіти” – 12, “математики і природознавства з методикою викладання” – 9), у секції “Теорії мовознавства і методика його викладання у початковій школі” – 15 осіб (підсекції “Теорії і методики викладання української мови в початковій школі” – 10, “Теорії і методики викладання іноземної мови” – 5), у секції мистецьких дисциплін – 48 осіб (підсекції “Теорії, історії музики, гри на музичних інструментах” – 12, “Методики муичного виховання, вокалу і хорового диригування” – 14, “Образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва, реставрації творів мистецтва” – 22).

Ухвала та пропозиції педагогічного факультету:

1. Доповіді викладачів і аспірантів схвалити; відмітити активну наукову роботу викладачів, чітку організацію та проведення конференції на належному рівні.

2. Відмітити активність молодих викладачів у роботі всіх секцій, результати їх роботи рекомендувати до апробації на конференціях різного рівня, у навчально-методичних посібниках.

3. Викладачі підсекції образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва широко використовували новітні форми виступів (стендові доповіді, проектування, мультимедійні презентації).

Пропозиції підсекцій:

- У процесі організації звітної конференції використовувати мультимедійні установки, стендові доповіді та інші форми виступів (підсекція методики дошкільної і початкової освіти);

- науково-дослідні матеріали викладачів апробувати на засіданнях наукових гуртків, проблемних груп та круглих столів; рекомендувати до друку у збірнику статей за підсумками звітної наукової конференції; розширити співпрацю наукового осередку кафедри з відділом міжнародних зв'язків з метою популяризації досліджень подільського мистецтва в країнах ближнього зарубіжжя (підсекція образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва);

- відмітити змістовні виступи викладачів З.Є.Запорожан, А.Ф.Ковальчука, С.І.Бацяя, Р.В.Моцика, О.С.Довгань. Зважаючи на актуальність і перспективність тем доповідей, рекомендувати їх здійснювати апробацію у наукових дослідженнях, видавництві науково-методичних посібників (підсекція "теорії і методики викладання математики у початковій школі").

У звітному 2010 році на факультеті надруковано три збірники наукових праць "Педагогічна освіта: теорія і практика" (4-6 випуски), 2 студентських збірники за матеріалами звітної конференції студентів і магістрантів.

Секція "Фізичної культури"

16–17 березня 2011 року відбулася звітна наукова конференція викладачів та аспірантів, у якій взяли участь усі викладачі факультету фізичної культури. З доповідями виступили 58 викладачів та аспірантів. Аналіз доповідей та повідомлень дозволяє зробити висновок, що спрямованість досліджень актуальна, охоплює широкий спектр проблем фізичної реабілітації та фізичного виховання дітей різного шкільного віку і студентської молоді.

До друку подано 60 статей.

Кращими визнано доповіді:

1. Кафедра спорту і спортивних ігор – аспіранти А.О.Петров “Підвищення якості складових професійної діяльності майбутніх учителів фізичної культури”; О.О.Алексєєв “Сучасні уявлення про теорію спортивного тренування в індивідуальних видах спорту”.

2. Кафедра медико-біологічних основ фізичного виховання і фізичної реабілітації – асистенти Р.С.Бутов. “Лікувальне харчування в системі фізичної реабілітації слабозорих дітей шкільного віку”, Г.А.Усов “Формування знань і навичок майбутніх вчителів фізичної культури в процесі вивчення медико-біологічних дисциплін”, В.В.Зданюк “Фізіологічні чинники впливу рухової активності на організм людини”.

3. Кафедра легкої атлетики з методикою викладання – викладачі В.А.Мазур “Фізичний розвиток та критерії диференціації школярів за рівнем здоров’я у процесі фізичного виховання”; О.В.Ротар “Педагогічні засоби впливу на спортсменів з метою формування системи рухів в спринтерському бігу”; А.Б.Ладиняк “Вдосконалення планування підготовки бігунів на середні дистанції в річному тренувальному циклі”

4. Кафедра теорії і методики фізичного виховання – асистент А.О.Боднар “Аналіз виступу легкоатлетів України на Іграх XXIX Олімпіади (Пекін. 2008): підсумки, уроки, проблеми”; магістр В.В.Одайник “Особливості психофізіологічної підготовки гравців баскетбольних команд у гуманітарних ВНЗ”.

5. Кафедра фізичного виховання – викладачі А.А.Іщук “Фізична активність як одна з умов формування ЗСЖ студентської молоді”; О.А.Клюс “Негативні наслідки втоми від розумової діяльності – головний чинник погіршення здоров’я молодших школярів”.

Пропозиції:

1. У наступному році викладачам кафедр передбачити тематику наукових досліджень, спрямованих на підвищення якості навчально-виховного процесу у загальноосвітніх навчальних закладах.

2. Більш коректно і відповідально відноситись до написання та оформлення наукових статей.

3. Для кращого сприйняття викладеного матеріалу доповідачам використовувати мультимедійні засоби.

4. Відзначити кращі доповіді викладачів на пленарному засіданні університету.

У кожній підсекції за результатами даних протоколів секретарів підсекцій було визначено 12 кращих доповідей:

1. Викладача В.А.Мазура “Зміст та технологія здійснення контролю за фізичним вихованням учнів”,
2. Викладача О.В.Ротара “Впровадження в галузь фізичного виховання новітніх педагогічних технологій”,
3. Викладача А.Б.Ладияка “Еволюція методики тренування бігунів на середні та довгі дистанції”,
4. Викладача Р.С.Бутова “Психофізичні особливості розвитку дітей з порушенням зору”,
5. Доцента О.П.Бодян “Особливості медико-соціальної реабілітації людей похилого віку”,
6. Викладача В.В.Зданюк “Впровадження тестової програми для оцінки самостійної роботи студентів факультету фізичної культури”,
7. Старшого викладача Е.Л.Левицького “Формування професійно-спрямованого мислення у студентів факультету фізичної культури засобами спортивних ігор”,
8. Викладача І.І.Стасюка “Використання модельних тренувальних завдань у процесі фізичної підготовки футзалістів”,
9. Викладача М.В.Прозара “Особливості психологічної підготовки гравців високого класу у волейболі”,
10. Аспіранта Ю.В.Юрчишина “Формування здорового способу життя студентської молоді засобами фізичної культури”,
11. Кандидата педагогічних наук, старшого викладача Д.М.Солопчука “Організаційно-методичні основи діяльності спортивно-оздоровчих клубів з формування здорового способу життя школярів”,
12. Кандидата наук з фізичного виховання і спорту, доцента В.М.Мисіва “Стан здоров’я людини під впливом рухової активності”.

Учасники конференції внесли пропозицію: для покращення якісного рівня науково-дослідної роботи викладачів і студентів факультету фізичної культури забезпечити галузеву науково-дослідну та проблемну лабораторії діагностичним обладнанням.

Одержано 12 травня 2011 року